

25 jaar Alpaca's op landgoed Carpe Diem

Op het Brabantse platteland kom je steeds vaker alpaca's tegen. Vaak gaat het om dieren van hobbydierhouders die gevallen zijn voor dit Zuid-Amerikaans boerderijdier met zijn aabare uitstraling. Soms zijn dit serieuze fokkers die proberen een zo mooi mogelijk dier te fokken met een zo fijn mogelijke vacht. Jan van den Acker en Yvonne Verbeek uit het Brabantse Ulicoten zijn op het landgoed Carpe Diem al 25 jaar geleden begonnen met het houden van deze familieleden van de lama. Veel van de alpaca's die je onderweg tijdens een ritje door onze provincie tegenkomt, vinden dan ook hun oorsprong in Ulicoten.

Als je even niet oplet dan zit je in België. Ulicoten ligt in het uiterste zuiden van de provincie Noord-Brabant en behoort tot de gemeente Baarle-Nassau. Onduidelijk is waar de naam ‘Ulicoten’ vandaan komt. Coten komt van ‘koter’ of ‘keuterboer’, dat is duidelijk. Uli heeft waarschijnlijk te maken met water en met laag land. Algemeen wordt aangenomen dat Ulicoten ‘kleine hoeven in nat land’ betekent.

Het laatste stukje van de route naar Carpe Diem gaat via een zandpad dat eindigt voor een groot hek dat langzaam opengaat nog voordat ik de auto heb kunnen verlaten. Yvonne Verbeek staat me al op te wachten.

Zilveren jubileum

Op het Landgoed Carpe Diem liep een kwart eeuw geleden een grote verscheidenheid aan exotische dieren rond. Dybowski herten, Schotse Hooglanders, emoes en nandoe’s, zwarte zwanen, twee tapirs, guanaco’s, alpaca’s en zelfs een koppeltje zebra’s. Prachtig om te zien, maar lastig te hanteren. Yvonne vertelt: “Tijdens de bronst was de Dybowski bok echt levensgevaarlijk. Als ik in de buurt kwam begon meneer met zijn voorpoten in de grond te krabben en dreigend te burlen”. Toen ze uiteindelijk na een aantal jaren moest kiezen met welke dieren ze verder wilde, liet Yvonne haar hart spreken: de alpaca’s zouden blijven! Hengst Gabber en merrie Lola, die 25 jaar geleden via een handelaar naar Ulicoten waren gekomen, zijn de grondleggers geworden van de huidige alpaca-farm.

Geen informatie

Veel informatie over het houden van deze bijzondere dieren was er toen niet te vinden. “We waren de tweede of derde alpaca-fokker in Nederland. Internet bestond nog niet en we moesten het doen met de ‘know how’ die we kregen van de handelaar”. Om meer kennis over het houden van alpaca’s te krijgen, is Yvonne voor een driedaagse cursus naar Engeland gegaan. De informatie die zij tijdens deze cursus opdeed, zorgde bij haar voor een revolutie in het houden van alpaca’s.

Alpaca Show

Op zoek naar een geschikte alpaca-scheerder kwam Yvonne in

Wist u dat

- We een mannelijke alpaca macho noemen, een vrouwelijk dier een hembra en een jong een cria
- Cria’s meestal s ‘morgens worden geboren en vaak op een zonnige dag, dan worden ze eerder droog.
- Alpaca’s hun tong niet goed kunnen uitsteken, waardoor ze nooit hun veulen zullen drooglikken.
- De alpaca familie is van de dromedaris en de kameel.
- De kwaliteit van de wol te vergelijken is met cashmere of mohair
- Alpaca’s kuddedieren zijn en nooit alleen mogen worden gehouden.
- Er minstens 1000 m2 grond nodig is voor 2 alpaca’s
- Alpaca’s niet veel eisend zijn maar wel een schuilstal nodig hebben.
- Als alpaca’s bezorgd of ongeduldig zijn zachtjes brommen, hummen genaamd.
- Alpaca’s met elkaar communiceren met staart en oren.
- De Inca’s de wol van de alpaca “de wol der goden” noemden.
- Alpaca’s het heerlijk vinden om te rollen in het zand
- Alpaca’s zindelijk zijn en hun behoefte op een vaste plaats doen
- Als een alpaca wordt vervoerd, hij bijna altijd in de trailer gaat liggen

contact met John Peeters, een Vlaamse alpaca fokker. Hoewel ze zich had voorgenomen nooit met een alpaca aan een lijntje te gaan lopen, haalde John haar 10 jaar geleden over mee te doen met een alpaca keuring in Alden Biesen. Daar viel ze met haar dieren zelfs in de prijzen, wat het enthousiasme nog eens extra aanwakkerde.

Samen met nog een paar enthousiaste alpacafokkers, werden de eerst stappen gezet voor het organiseren van een alpacashow in Nederland. In 2008 was het zover, de eerste alpacashow in het Brabantse Hapert was een feit. De show wordt sindsdien jaarlijks gehouden en is inmiddels uitgegroeid tot een evenement met 300 dieren.

Op de heuvel

Meerdere keren per dag gaat Yvonne even langs bij haar dieren. Uiteraard om ze te verzorgen en te voorzien van vers hooi en water, maar ook zomaar om even te genieten van de kudde die bestaat uit 30 topdieren.

De alpaca's zien ons al van verre aankomen en lopen verwachtingsvol onze kant op. Als Yvonne even in haar handen klapt, versnellen ze hun pas. Opvallend is de rust die de dieren uitstralen. Nieuwsgierig als ze zijn, worden we geruisloos maar met gepaste afstand omsingeld. Zodra Yvonne gaat zitten op haar favoriete plekje op de heuvel onder de treurwilg, komt Othello even bij haar kijken. Othello is een alpacaveulen dat, net als zijn moeder, gek is op aandacht. De rest van de kudde gaat, nadat ze in de gaten hebben gekregen dat er niets te halen valt, weer rustig zijn gang. Twee veulens duiken in een grote kuil voor een heerlijk zandbad en genieten vervolgens languit van het zonnetje.

Van Lola naar Gilt Edge Avenger

Er is de afgelopen 25 jaar heel wat veranderd in de weiden van het landgoed. Begonnen met Lola en Gabber als huis- tuin- en

hobbyalpaca's, lopen er inmiddels topdieren met welluidende namen als Silverstream Diamond Lace en Gilt Edge Fire 'n Ice achter hun huis in Ulicoten.

Nog steeds zijn Jan en Yvonne gepassioneerde fokkers. Hun nieuwe uitdaging: het fokken van 'de ideale alpaca' met een ultra fijne vacht, gecombineerd met een zeer hoge dichtheid. Voor dit doel hebben ze speciaal uit verre Nieuw-Zeeland de hengst 'Gilt Edge Avenger' en de merrie 'Fire 'n Ice' over laten komen.

Tekst en fotografie: Jan Smit

Alpaca of lama

De alpaca en de lama worden nogal eens met elkaar verward, maar als je ze naast elkaar zet dan zie je toch echt grote verschillen. Alpaca's zijn een maatje kleiner en hebben geen haren maar wol. Lama's hebben grote kromme oren. De oren van de alpaca zijn klein. Ook het oorspronkelijke gebruik van de alpaca en lama verschilt. Alpaca's werden gehouden voor hun wol en lama's als lastdier.

Oorsprong en karakter

De alpaca vindt zijn oorsprong in Zuid-Amerika waar ze al 5000 jaar geleden de plaatselijke bevolking voorzagen van kleding, transport en voedsel. De grotere familieleden van de alpaca, de lama, werden gebruikt als lastdier en de alpaca's zorgden voor de wol om kleding van te maken. Pas in de 19de eeuw ontdekte een Britse ondernemer, Sir Titus Salt, de kwaliteit van de alpacawol. Alpaca's zijn erg nieuwsgierig en hebben over het algemeen een zacht karakter. Ze zijn niet luidruchtig en verdedigen zich pas als ze erg in het nauw worden gedreven met schoppen en spugen.